

Posudek rigorosní práce

Autor práce: Mgr. Marek M a z a n e c

Název práce: **Státoprávní uspořádání a právní řád Mongolské říše v letech 1206-1294**

Autor posudku: JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.

Mgr. Marek Mazanec si zvolil zajímavé téma z mongolských středověkých právních dějin. Této problematice se dlouhodobě věnuje a výsledky svého bádání publikuje, ať již v úspěšně obhájené diplomové práci,¹ časopisecky² či přednáškově.³

Autor práci rozdělil kromě úvodu a závěru do deseti kapitol, věnovaných mongolským dějinám, resp. právním dějinám od prvopočátku do roku 1294. Po přiblížení přírodních podmínek a poměrů pravěkých popsal rané společenské zřízení a kmenovou strukturu, zaměřuje se přitom na turkicko-mongolské kmeny a sousední usedlé civilizace (mj. Chorzémská říše), přičemž dovedl, že „za situace, kdy byli Mongolové roztříštěni a obklopeni silnými kmeny a vyspělými civilizacemi, nemohl nikdo předpokládat, že již za krátkou dobu nastane jejich mohutný vzestup, který zcela zásadním způsobem změní chod dějin,“, jinak řečeno, že pro Mongolskou říši a Temüjina, jehož životní osudy před tímto rokem popisuje čtvrtá kapitola, byl rok 1206 rokem vskutku přelomovým. Dějinami Mongolské říše, jejím státoprávním uspořádáním a právu v letech 1206-1229, tedy za Temüjinova, resp. Čingischánova života se autor zabývá v páté a šesté kapitole. Následující periodizace, promítající se do jednotlivých navazujících kapitol, je vymezena podle vládců, Ögedeje, regentky Töregene, Güyüka, regentky Oghul Qaimish, za Möngekeho a Khubilaie. Těžiště rigorosní práce je v pasážích o mongolském státoprávním uspořádání a mongolském právu.

Středověcí Mongolové byli známi svými výboji, velmi zajímavým obdobím byla doba vlády Čingischánova vnuka Khubilaie či Kublaj-chána, který zároveň vládl v Číně a v jehož říši působil i Marco Polo. Je škoda, že práce byla dokončena před vydáním monografie Michala Tomáška *Právo na Hedvábné cestě*⁴ a že autor nevezl v potaz i další významnou práci⁵

¹ Srov. MAZANEC, Marek: *Velká jasa a dobová mongolská společnost*. Diplomová práce (vedoucí práce Stanislav Balík). Plzeň: Fakulta právnická ZČU, 2019, 67 s.

² Srov. MAZANEC, Marek: *Zákoník, který měl přetrvat navěky*. Právní rádce, 10, 2019, s. 72-73 (dostupné též z: [Zákoník, který měl platit navždy | Hospodářské noviny \(HN.cz\) \(ekonom.cz\)](#)).

³ Na Fakultě právnické ZČU Marek Mazanec v rámci povinně volitelného předmětu Právní dějiny mimoevropských zemí od zimního semestru akademického roku 2019-2020 každoročně přednáší na téma *Dějiny státu a práva Mongolů*.

⁴ Srov. TOMÁŠEK, Michal: *Právo na Hedvábné cestě*. Praha: Univerzita Karlova – Nakladatelství Karolinum, 2022.

⁵ Srov. TOMÁŠEK, Michal: *Dějiny čínského práva*. Praha: ACADEMIA, 2004.

jmenovaného právního historika – sinologa. Rozsah zahraniční literatury, z níž vycházel, je široký a plastický.

Výsledkem Mazancova bádání je informačně velmi bohatá práce, která je psána čtivě, výbornou češtinou se znalostí právnické terminologie, po formální stránce splňuje všechny náležitosti. Autor prokázal, že ovládá techniku předepsanou pro vědecké publikace.

Předložená rigorózní práce je přínosem pro českou právněhistorickou literaturu věnovanou mimoevropským právním dějinám, jakož i pro výuku v rámci shora uvedeného povinně volitelného předmětu. V budoucnu se autorovi nabízí zpracování pozdějších dějin Mongolska.

Lze pak shrnout, že rigorózní práce Mgr. Marka Mazance obsahuje původní výsledky, a to na úrovni, která odpovídá publikačnímu standardu.

Pro obhajobu navrhuji, aby byla diskutována témata:

- 1) Raná mongolská společnost a formování mongolského státu.
- 2) Čingischán – osobnost vládce a dobyvatele.
- 3) Srovnání vlád jednotlivých mongolských panovníků.
- 4) Prameny mongolského práva a vybrané právní instituty.
- 5) Směry dalšího bádání.

S ohledem na uvedené skutečnosti rigorózní práci doporučuji připustit k obhajobě.

V Praze dne 25. 9. 2022

JUDr. PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.